0202
TS

(A)

Total No. of Questions – 16
Total No. of Printed Pages – 4

Regd. No. | | | | | | | | | | |

Part - II
TELUGU, Paper – II
(Second Language)

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 100**

సూచన : (1) ప్రశ్న పత్రం ప్రకారం వరుస క్రమంలో సమాధానాలు రాయాలి.

(2) ఒక్క మార్కు ప్రశ్నల జవాబులకు కేటాయించిన ప్రశ్న క్రింద వరుస క్రమంలో రాయాలి.

I. క్రింది పద్యాలలో ఒక పద్యానికి ప్రతి పదార్థ తాత్పర్యాలను రాయండి. **1 × 8 = 8**

(1) అది సభయే ప్రియం బెనగ నార్యులు నిల్వరయేని ? నార్యులే
మది దల(వంగ వారలు సమంచిత ధర్మము తేల్కరేని ? న
ట్టిదియును ధర్మవే తగ ఘటించిన నిక్కము లేద్ద యేని ? దా
బదిలపునిక్కమే యొక నెపంబిడు చె[illegible] భూవరా !

(2) ఫలములచేత గొన్ని[illegible]సంతతిచేత గొన్నిటిన్
సలలిత[illegible]దాయియగు ఛాయనుగొన్నిటి; వేవిధాల నీ
యిలను ననేక జీవుల కోహనసుఖంబిడు వృక్షరాజముల్
ఒలువడి బీకివైచితె ? తుపాన ! వినాశము చేసివైచితే

II. క్రింది వానిలో ఒక ప్రశ్నకు 20 పంక్తులలో సమాధానం రాయండి. **1 × 6 = 6**

(1) బెజ్జమహాదేవి పరమ శివుణ్ని కుమారునిగా భావించి పెంచిన విధానాన్ని పరిశీలించండి.

(2) రైతును రైతురాజు అని లేదా అన్నదాత అని కవి అభివర్ణించడాన్ని సొంత మాటల్లో వివరించండి.

III. క్రింది వానిలో ఒక ప్రశ్నకు 20 పంక్తులలో సమాధానం రాయండి. **1 × 6 = 6**

(1) భాష-చరిత్ర-సంస్కృతికి వున్న సంబంధాన్ని వివరించండి.

(2) స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో విప్లవ మార్గంలో పయనించిన స్త్రీలను గురించి తెలుపండి.

IV. క్రింది వానిలో రెండు ప్రశ్నలకు 15 పంక్తులలో సమాధానం రాయండి. **2 × 4 = 8**

(1) అగ్గిరావు పాత్రను పరిచ[illegible]ండి.

(2) రామయ్య వ్యక్తిత్వాన్ని వివరించండి.

(3) స్వాతంత్ర్య వాహిని నాటికలోని పాత్రల స్వభావాన్ని రాయండి.

(4) చంద్రం పాత్రను వివరించండి.

V. క్రింది వానిలో ఏవైనా **రెండింటికి** సందర్భ సహిత వ్యాఖ్యలు రాయండి. **2 × 3 = 6**

(1) ధర్మసుతు చందమును విదితంబు నీకు

(2) తల్లిపాముల నేల ధరియింపనిచ్చు.

(3) తుపాన ! వినాశము చేసివైచితే

(4) నీటిలో ఔరవిడిచిన బతుకమ్మల్లా కనిపిస్తాయి.

VI. క్రింది వానిలో ఏవైనా **రెండింటికి** సందర్భ సహిత వ్యాఖ్యలు రాయండి. **2 × 3 = 6**

(1) ఖర్చుకాకుండ కార్యమవుతుందా ఎక్కణ్నాయినా ?

(2) ఆసక్తంతా బస్తీమీద - ఆశంతా ఆస్తిమీద

(3) ఈ ఊరు వైకుంఠంకంటె గొప్పది.

(4) ఈ ఇంట్లో అంతా పెత్తనం చెలాయించే వారేనే

VII. క్రింది వానిలో ఏవైనా **రెండింటికి** సంగ్రహ సమాధానాలు రాయండి. **2 × 2 = 4**

(1) కలిసి ఉండడం వల్ల కలిగే సౌఖ్యాన్ని గురించి విదురుడు ఎలా వివరించాడు ?

(2) బెజ్జమహాదేవి లింగమూర్తి కోసం ప్రాణత్యాగానికి సిద్ధపడిన వైనాన్ని తెలుపండి.

(3) రైతులేని రాజ్యం ఎలా ఉంటుందని కవి అన్నాడు.

(4) నగరంలో పూరి గుడిసెలు ఏ విధంగా కనిపిస్తాయి ?

VIII. క్రింది వానిలో ఏవైనా **రెండింటికి** సంగ్రహ సమాధానాలు రాయండి. **2 × 2 = 4**

(1) చరిత్రను గతంగా కాక అనుభవంగా చెప్పడం మంచిది అని రచయిత ఎందుకని అంటాడు ?

(2) కవి కలానికున్న శక్తిని వర్ణించండి.

(3) తెలంగాణ పదాలను తెలపండి.

(4) అనాహూత పక్షులని రచయిత వేటి గురించి అన్నాడు ? ఎందుకన్నాడు ?

IX. క్రింది ప్రశ్నలలో ఆరింటికి ఒక వాక్యంలో సమాధానం రాయండి. **6 × 1 = 6**

(1) ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్ర ఎవరి రచన ?

(2) రోగం ఏమీ లేకుండానే బాధపడే వారు ఎవరు ?

(3) పచ్చని వరహా కంటె కూడ ఏది విలువైనది ?

(4) కవి ఏ భూతం కూలాలని ఆశిస్తున్నాడు ?

(5) తొక్కుడు బండ కావ్యం ఎవరిది ?

(6) మిత్రస్మృతి ఎవరి పద్యం ?

(7) జనం రైతును ఎందుకోసం తలంచుకొంటారు ?

(8) కృతఘ్నుడి శవాన్ని గురించి విదురుడు ఏమి చెప్పాడు ?

X. క్రింది ప్రశ్నలలో ఆరింటికి ఒక వాక్యంలో సమాధానం రాయండి. **6 × 1 = 6**

(1) తెలుగు భాష ఏ భాషా కుటుంబానికి చెందింది ?

(2) సి. నారాయణరెడ్డి తన కలాన్ని ఉలిగ్గా మార్చి ఏం చేశాడు ?

(3) విప్లవ మాత ఎవరు ?

(4) పుంటికూర అంటే ఏమిటి ?

(5) ఏ గ్రంథానికి నలిమెల భాస్కర్ కేంద్ర సాహిత్య అకాడమి అవార్డు పొందారు ?

(6) భారత ప్లేటో అని ఎవరికి పేరు ?

(7) రామస్వామి నెలకొల్పిన సంస్థ పేరు ఏమిటి ?

(8) నరభోక్తలు ఎవరు ?

XI. క్రింది వానిలో ఒక దానికి లక్షణాలు తెలిపి, ఉదాహరణతో సమన్వయించండి. **1 × 6 = 6**

(1) చంపకమాల

(2) కందం

(3) మత్తేభము

XII. క్రింది ప్రశ్నలలో ఆరింటికి ఒక వాక్యంలో సమాధానం రాయండి. **6 × 1 = 6**

(1) చంపకమాల పద్యంలో యతి స్థానం ఏది ?

(2) ప్రాస అనగా నేమి ?

(3) కంద పద్యంలోని గణాలు ఏవి ?

(4) సూర్యగణాలు ఎన్ని ? అవి ఏవి ?

(5) సీస పద్యానికి అనుబంధంగా ఏ పద్యం రాయాలి ?

(6) యతికి మరో పేరు.

(7) శార్దూల పద్యంలో ఎన్ని అక్షరాలు ఉంటాయి ?

(8) లఘువు అనగా నేమి ?

XIII. క్రింది వానిలో ఒక దానికి లక్షణాలు తెలిపి, ఉదాహరణతో సమన్వయించండి. **1 × 6 = 6**

(1) అతిశయోక్తి అలంకారం

(2) వృత్యానుప్రాస

(3) రూపకాలంకారం

XIV. క్రింది ప్రశ్నలలో ఆరింటికి ఒక వాక్యంలో సమాధానం రాయండి. **6 × 1 = 6**

(1) అలంకారములు ఎన్ని రకాలు ? అవి ఏవి ?

(2) ఉపమేయం అంటే ఏమిటి ?

(3) కమలాక్షునర్చించు కరము కరము పద్యపాదంలో ఏ అలంకారం ఉంది ?

(4) ఉత్ప్రేక్ష అనగా నేమి ?

(5) గోరంతల్ని కొండంతలు చేసి చెప్పడం ఏ అలంకారం ?

(6) అంత్యాను ప్రాసకు ఉదాహరణ రాయండి.

(7) శబ్దాలంకారం అనగా నేమి ?

(8) ఉపమా వాచకములు ఏవి ?

XV. క్రింది విషయాన్ని 1/3 వంతు సంక్షిప్తీకరించండి. **6 × 1 = 6**

ప్రకృతి శక్తుల స్వాధీనం చేసుకుని సర్వ మానవాళికి సౌఖ్యం చేకూర్చాలని మహత్వాకాంక్షతో శాస్త్రజ్ఞులు వైజ్ఞానికాన్వేషణకూ, సాంకేతిక శాస్త్రాభివృద్ధికి పూనుకున్నప్పుడు మానవుని జీవితం సుఖకరమైనది, రసవంతమైనది. దారిద్ర్యాన్ని దుఃఖాన్ని రూపుమాపాలని, వాటి మూలాన్ని తెలుసుకోవాలని మేధావులు తపశ్చర్యకు పూనుకున్నప్పుడు నూత్న, ఆర్థిక రాజకీయ సిద్ధాంతాలు మానవాళికి మార్గదర్శక సూత్రాలై పరిడవిల్లినవి. మానవుని సౌందర్య దర్శనాకాంక్ష అతన్ని గుహల నుంచి మహలు లోనికి లాగి తెచ్చినట్లే, అతనిలోని స్వరం సంగీతమైంది. అతని అనుకరణ సామర్థ్యం నృత్యమైంది. అభినయమైంది, చిత్రలేఖనమైంది. సృష్టినే తన ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా సంస్కరించాలనుకున్నాడు మానవుడు.

XVI. (అ) క్రింది పేర్కొన్న పదాలను ఆధారం చేసుకొని వైద్యునితో సంభాషణ రాయండి. **5 × 1 = 5**

ఆదాయం – ధరఖాస్తు – జతపరచు – తహశీల్దార్ – ఉపకారవేతనం

(ఆ) క్రింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో సమాధానాలు రాయండి. **5 × 1 = 5**

(1) ఆహా, ఔరా ఏ భాషా భాగం ?

(2) నామవాచకానికి మరో పేర్లు ?

(3) విశేషణం అంటే ఏమిటి ?

(4) ప్రణతి రామాయణం చదువుతుంది. వాక్యంలో చదువుతున్నది ఏ భాషా భాగం ?

(5) మనం భారతీయులంలో గీత గీసిన పదం ఏ భాషా భాగం ?